

ΤΟΜΟΣ Α΄.

ΤΕΥΧΟΣ Γ. & Δ.

ΘΡΑΚΙΚΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
"ΘΡΑΚΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ",

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΑΡΙΣΤ. ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

ΣΤΙΑΠ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΠΑΝΕΠ. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΠΟΥΔ. ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ

ΘΡΑΚΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ — ΜΕΓΑΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤ — ΒΟΥΛΗΣ 18

1928

Κ' οἱ ἴδιοί μας προπάτορες σ' ἄν ἀφῆκαν τὴν πατρίδα,
 Ἐὼν χαρίτων τὴν ἑστίαν, ἄχ τὴν γῆν τὴν Ἑλληνίδα,
 Ἐὰ τὸν Ἄσπρον τὸν φρονέα, καὶ παντοίας δυστυχίας,
 Ὅλα ὅλα φρεῦ πανώλη τῆς πατρῖου εὐνομίας,
 Ἐδῶ εἶπαν μὲ στενὴν μάχην βαρβάρους νὰ ἐξώσουν
 Καὶ ἐκ ταύτης τὸν ΣΤΕΝΗΜΑΧΟΝ ἐξῆς νὰ στερεώσουν.
 Καὶ ἀφοῦ εἶδαν ν' ἀναβλύξῃ Πιερία ἐκεῖ πάλιν
 Μετὰ τόσων σκοτισμένων πολλῶν χρόνων δεινὴν πάλιν
 Συγκινοῦνται νὰ συνδράμουν μὲ χαρὰν τῶν οἱ πατέρες,
 Ὡς τὰς Μούσας νὰ καλέσουν καὶ αὐταὶ μας αἱ μητέρες,
 Ὅμογνῶμως καὶ μὲ ζῆλον ἐξῆς νὰ καθιδρῶνουν
 Καὶ μὲ ὕμνον τ' ἀγαθὰ τῶν εἰς αὐτὰς νάφιερῶνουν
 Ἐνεγείρουν εὐθὺς πλέον λαμπρὸν τοῦτο τὸ σχολεῖον
 Ν' ἀποδείξουν ὅτι τρέχουν τὸ ἀρχαῖον μεγαλεῖον

Ὡ πανύμνητε Σοφία
 Τῶν καλῶν πηγῆ πλουσία
 Τήρει τοῦτο τὸ σχολεῖον
 Ὡς τὸν οἶκόν σου τὸν θεῖον

Τῆς α' Ὀκτωβρίου 1849.

Στενημάχῳ.

Τὰ μαθήματα τῆς τρίτης ἑξαμηνίας κατεγράφησαν ὡς ἐξῆς: Εἰς τὴν ἄνωτέραν κλάσιν. Ἱερὰ κατήχησις, σύντομος ἠθικὴ φιλοσοφία τοῦ Κούμα, συντακτικὸν Ἀσωπίου Ἑλλ. μάθημα ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ξενοφῶντος, καὶ ἠθικὰ γυμνάσματα εἰς τὴν σημερινὴν διάλεκτον.

Περὶ τὰ μέσα τῆς ἑξαμηνίας ταύτης ὁ Ἀλληλοδιδάκτης Κ. Θεόδωρος ἄφησε κενὴν τὴν θέσιν του, τὴν ὁποίαν πρὸς τὸ παρὸν ἀνέλαβε μαθητὴς τις τῆς ἄνωτέρας κλάσεως ἐπὶ τρεῖς μῆνας Θεαγένης καλούμενος¹⁾.

ΑΝΑΓΛΥΦΟΝ ΤΟΥ ΑΡΧΙΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΜΙΧΑΗΛ

Ἐν τῇ περιφερείᾳ «Ποῦτ—Βιρὰν» 25 χιλιομ. Β. Α. τῆς Κομοτινῆς εὐρέθη ἀνάγλυφον ἀποσταλὲν πρὸ τιναν ἡμερῶν παρὰ τοῦ κ. Ν. Τσιπουρα Συνταγματάρχου, ἐκπληροῦντος χρεὴ Μεράρχου ἐν τῇ ἐνταῦθα XII Μεραρχίᾳ πρὸς τὸν ἔφορον ἀρχαιοτήτων ἐν Θεσσαλονικίᾳ κ. Ε. Πελεκίδην διὰ τὸ Βυζαντινὸν Μουσεῖον.

Τὸ ἀνάγλυφον παριστᾷ ἐπὶ πλακῶς 0.65×0.65 εἰκόνα ἀγγέλου ἔχοντος ξίφος καὶ ἵσταμένου ἐπὶ τοῦ χεῖλους κρηνοῦ εἰς σάσιν ἀμυνομένου. Ἐνωθὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἔχει τὰ δύο κεφαλαῖα ἑλληνικῆ γράμματος ΧΡ, ὅπισθεν δ' αὐτοῦ καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς εἰκόνης σύμπλεγμα οἰκοδομῶν ἐκτισμένων ἐπὶ ἀποτόμου βράχου.

Περὶ τῆς παραστάσεως καὶ τῆς χρονολογίας τοῦ ἀναγλύφου δὲν δύναται τις νομίζω

¹⁾ Ἐδῶ τελειώνει τὸ Α' μέρος τοῦ χειρογράφου. Ἀκολουθεῖ τὸ Β' μέρος τ' «Ἀπομνημονεύματα».

Ἀνάγλυφον τοῦ Ἀρχιστρατήγου Μιχαήλ

Ἦ ἀποφανθῆ μετὰ θετικότητος. Πιθανώτερον φαίνεται ὅτι τὰ μὲν γράμματα συμβολίζουσι τὴν λέξιν Χερουβὶμ, ὅτι ἡ εἰκὼν παριστᾷ τὸν Ἀρχιστρατήγον Μιχαήλ καὶ εἶναι ἀντίγραφον τῆς γνωστῆς παραστάσεως τοῦ ἐν Χάναις (Κολασσαίς) τῆς Φρυγίας γενομένου παρὰ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ θαύματος, τὸ δὲ σύμπλεγμα τῶν οἰκοδομῶν ὅτι παριστᾷ Μοῆν μετὰ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτῆς.

Ἡ χρονολογία τοῦ ἀναγλύφου τεχνικῶς ἐξεταζομένου δὲν δύναται πάντως νὰ εἶναι

παιλιότερα τοῦ ΙΔ'. αἰῶνος πρὸς τὴν ὁποίαν συμπίπτει ἡ ἀναγέννησις τῆς τέχνης ἐν τῷ Βυζαντίῳ.

Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ εἰς τὴν χρῆσιν αὐτοῦ δυνάμεθα μετὰ θετικότητος νὰ εἴπωμεν ὅτι πρόκειται περὶ εἰκόνας τοποθετημένης ὑπεράνω τῆς ἐξωτερικῆς θύρας Μοῆς, ὡς πολλαχοῦ εἴδισται, ἡ ὁποία ἐτιμᾶτο ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀρχιστρατήγου καὶ ἡ ὁποία εἰκονίζεται εἰς τὸ βάθος τῆς εἰκόνας.

Ἀλλ' ὅ,τι ἐν τῷ προκειμένῳ σπουδαιότερον προβάλλει καὶ χρῆζει ἐξάρσεως εἶναι φρονῶ ὅτι τὸ ἀνάγλυφον τοῦτο, ὅπερ ἀναμφισβητήτως εἶναι προῖον ἑλληνικῆς διανοίας καὶ τέχνης καὶ ὑπὸ ἑλλήνων δι' ἑλληνικὴν Μοῆν ἐχρησιμοποιεῖτο, δύναται νὰ συναριθμηθῆ μετὰ τῶν ὀλίγων δυστυχῶς σωζομένων χριστιανικῶν καὶ ἑλληνικῶν μνημείων τῆς περιφερείας ταύτης.

Κομοτηνὴ 12 Φεβρουαρίου 1928

† Ὁ Μαρωνεὶας ΑΝΘΙΜΟΣ